

Lovforslag nr. L 72. Fremsat den 22. april 1998 af indenrigsministeren (Thorkild Simonsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder

(Ophævelse af lovens revisionsbestemmelse)

I lov nr. 378 af 14. juni 1995 om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder ophæves § 4.

Bemærkninger til lovforslaget

1. Lovforslagets indhold

Lov nr. 378 af 14. juni 1995 om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder, som blev vedtaget af Folketinget den 31. maj 1995, skal i henhold til lovens § 4 tages op til revision i folketingsåret 1997-98.

Lovforslaget indebærer alene, at revisionsbestemelsen i lovens § 4 ophæves. Der er derimod ikke fundet grundlag for at foreslå ændring af lovens øvrige bestemmelser. Kommuners og amtskommuners adgang til at udføre opgaver for andre offentlige myndigheder efter loven videreføres således efter lovforslaget uændret.

2. Loven om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder

Lov om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder indeholder hjemmel til, at kommuner og amtskommuner på visse betingelser kan udføre kommunale opgaver for hinanden og for andre offentlige myndigheder. Lovens formål er på denne måde at give mulighed for en bedre udnyttelse af eksisterende ressourcer.

Loven indeholder regler om udbud, omkostningskalkulation og mindsteverdier som betingelser for, at kommuner og amtskommuner kan udføre kommunale opgaver for andre offentlige myndigheder.

Loven var en udmøntning af et af forslagene fra betænkning nr. 1268/1994, som blev afgivet af det udvalg, som indenrigsministeren havde nedsat vedrørende fornyelse og effektivisering i den kommunale sektor (Fornylesesudvalget).

Fornylesesudvalget havde bl.a. til opgave at drøfte behovet for en udvidelse af de retlige rammer for kommuners og amtskommuners adgang til at udøve handel, håndværk og industri mv., herunder kommuners og amtskommuners adgang til at udføre opgaver for hinanden.

Udvalget anbefalede, at der blev tilvejebragt lov hjemmel til, at kommuner og amtskommuner på visse betingelser kan varetage kommunale opgaver for andre offentlige myndigheder.

Udvalgets anbefalinger byggede på en antagelse om, at der ikke ville blive tale om erhvervsdrift i større omfang. Udvalget antog således bl.a., at aktiviteterens omfang overvejende ville være betinget af ønsket om udnyttelse af eksisterende ressourcer.

Udvalget foreslog, at det efter en periode med sådanne udvidede muligheder blev vurderet, om udvalgets antagelse havde været korrekt.

Det blev på denne baggrund fastsat i § 4 i lov om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder, at loven skal tages op til revision i folketingsåret 1997-98.

Vedrørende Folketingets behandling af loven henvises til FT 1994/1995, sp. 2279, 2514, 5708 og 6327; A, sp. 1888; B, sp. 512 og 808.

3. Udvalget om revision af lov om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder

3.1. Udvalgets kommissorium og sammensætning

Indenrigsministeren nedsatte den 24. september 1997 et bredt sammensat udvalg med henblik på revision af lov om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder. Udvalget havde repræsentanter for Indenrigsministeriet, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Miljø- og Energiministeriet, Økonomiministeriet, Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, LO, Dansk Industri, Byggeriets Firkant, Håndværksrådet, Dansk Handel og Service, Arbejdsgiverforeningen for Handel, Transport og Service samt Danske Vognmænd og Det Danske Handelskammer.

Udvalget fik til opgave at undersøge kommuners og amtskommuners erfaringer med anvendelse af loven og herunder vurdere, om Fornylesesudvalgets antagelse af, at der ikke ville blive tale om kommunal erhvervsdrift i større omfang, har været korrekt. Udvalget fik endvidere til opgave dels at vurdere, om der er behov for en samlet registrering og offentliggørelse af

de regnskabsmæssige redegørelser for udførelse af opgaver i henhold til loven, dels at vurdere, om det vil være hensigtsmæssigt at foretage regulering af andre områder, hvor kommuner og amtskommuner driver erhvervsvirksomhed.

Udvalget afgav i februar 1998 sin rapport om erfaringerne med anvendelsen af lov om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder.

3.2. Lovens anvendelse og erfaringerne hermed

Det fremgår af undersøgelserne af kommuners, amtskommuners og kommunale fællesskabers anvendelse af loven siden lovens ikrafttræden 1. juli 1995, at størrelsen af det samlede vederlag for de udførte opgaver i 2. halvår af 1995 udgjorde 5,2 mio. kr. For de følgende to hele år har det samlede vederlag udgjort 23 - 24 mio. kr. årligt og dermed været på det samme niveau i disse år.

Det fremgår endvidere af undersøgelserne, at i alt 19 kommunale myndigheder har anvendt loven i 2. halvår af 1995. I det første hele år (1996) har 25 kommunale myndigheder anvendt loven, og dette tal er i det følgende år (1997) steget til 30.

Udvalget har i rapporten anført, at lovens samlede anvendelse udgør i størrelsesordenen en promille af kommunernes og amtskommunernes samlede køb af fremmede tjenesteydelser og ca. 0,1 promille af kommunernes og amtskommunernes bruttodriftsudgifter, korrigeret for udgifter til overførsler og tilskud.

Udvalget konstaterede, at loven har fundet anvendelse såvel ved varetagelse af opgaver inden for områder, der er særlige for den kommunale sektor (kommunale kerneydelser), som ved varetagelse af opgaver inden for områder, hvor opgaven også kan varetages af private virksomheder (de kommunale randydelser). Der synes ikke at have været opgavetyper, der i særlig grad har været dominerende, og der er fortrinsvis tale om opgaver af mindre værdi.

Udvalgets undersøgelser af kommunernes erfaringer med lovens anvendelse viser, at en række af de kommuner og amtskommuner, som har anvendt loven, har haft positive erfaringer med lovens anvendelse. Det synes ifølge udvalgets undersøgelse særligt at være mere konkrete ønsker om en optimering af den kommunale ressourceudnyttelse, der har begrundet lovens anvendelse.

Der var i udvalget enighed om, at Fornyelsesudvalgets antagelse om, at der ikke ville blive tale om erhvervsdrift i større omfang, havde været korrekt.

3.3. Udvalgets overvejelser om ændringer af loven

Udvalget drøftede endvidere, om der på baggrund af erfaringerne med lovens anvendelse er behov for ændringer af loven, herunder lovens forhold til andre områder, hvor kommuner driver erhvervsvirksomhed ved at udføre opgaver for andre offentlige myndigheder. Udvalget drøftede i den forbindelse nogle forslag fra medlemmer af udvalget til ændring af loven, jf. kapitel 5 i udvalgets rapport.

Sammenfattende har udvalgets flertal anbefalet, at loven ikke ændres eller ophæves.

4. Indenrigsministeriets overvejelser

På baggrund af rapporten om erfaringerne med lovens anvendelse kan det konstateres, at loven ikke har været anvendt til at udføre kommunal erhvervsdrift i større omfang. De forventninger om lovens anvendelse, som lå til grund for Fornyelsesudvalgets forslag og lovens vedtagelse, har således været korrekte. Kommunernes og amtskommunernes brug af loven synes at være begrundet i ønsker om en bedre udnyttelse af de kommunale ressourcer i overensstemmelse med lovens forudsætninger og formål.

Loven bidrager endvidere til en klarere retstilstand med hensyn til kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder, ligesom lovens regler om udbud og omkostningskalkulation samtidig sikrer, at den kommunale virksomhed ikke bliver konkurrenceforvridende over for det private erhvervsliv. Undersøgelserne af lovens anvendelse viser, at loven bliver anvendt ved udførelse af opgaver, som hidtil har været udført på et mere usikkert hjemmelsgrundlag, således at lovens regler om udbud og omkostningskalkulation hermed får et større anvendelsesområde.

Det kan endvidere efter Indenrigsministeriets opfattelse konstateres, at omfanget af lovens hidtidige anvendelse har været ubetydeligt i forhold til den samlede kommunale økonomi. Den foreløbige anvendelse af loven giver desuden ikke grundlag for at antage, at loven fremover vil blive anvendt i væsentligt større omfang.

Sammenfattende er det Indenrigsministeriets opfattelse, at erfaringerne med lovens anvendelse ikke giver grundlag for at foretage ændringer af kommunernes og amtskommunernes adgang til at udføre opgaver for andre offentlige myndigheder.

5. Forholdet til EU-retten

Kommuners og amtskommuners adgang til efter loven at udføre opgaver for andre offentlige myndighe-

der videreføres uændret, og lovforslaget skønnes derfor ikke at have EU-retlige aspekter.

6. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige og for erhvervslivet

Lovforslaget indebærer ingen ændringer i gældende ret. Lovforslaget skønnes derfor ikke at medføre ændrede økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunerne, amtskommunerne og staten, ligesom lovforslaget ikke indebærer ændrede erhvervsøkonomiske konsekvenser.

7. Lovforslagets miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

8. Hørte myndigheder m.v.

Rapporten om erfaringerne med anvendelsen af lov om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder har været forelagt for Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark samt Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune. Rapporten har endvidere

været forelagt for Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, LO, Dansk Industri, Danske Vognmænd, Dansk Handel og Service, Håndværksrådet, Arbejdsgiverforeningen for Handel, Transport og Service, Det Danske Handelskammer og Byggeriets Firkant, Rengøringssekskabernes Branche- og Arbejdsgiverforening, Hotel-, Restaurant- og Fritidserhvervenes Arbejdsgiverforening, Erhvervssammen slutningen G - 1930, Sikkerhedsbranchen og Vagt- og Alarmbranchens Arbejdsgiverforening, Foreningen af Registrerede Revisorer samt Foreningen af Rådgivende Ingeniører og Foreningen af Statsautoriserede Revisorer.

Rapporten har herudover været forelagt for Arbejdsministeriet, Boligministeriet, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Forskningsministeriet, Forsvarsministeriet, Fødevareministeriet, Justitsministeriet, Kirkeministeriet, Kulturministeriet, Miljø- og Energiministeriet, Skatteministeriet, Socialministeriet, Statsministeriet, Sundhedsministeriet, Trafikministeriet, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet og Økonomiministeriet.

Bilag*Lov nr. 378 af 14. juni 1995***Lov om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder**

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:
Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

§ 1. Denne lov finder anvendelse på kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder, medmindre andet er bestemt i lovgivningen.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse på opgaver, som kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, udfører for de kommuner og amtskommuner, der deltager i fællesskabet.

§ 2. Kommuner og amtskommuner kan udføre sådanne opgaver for andre offentlige myndigheder, som kommunerne og amtskommunerne kan løse for sig selv.

Stk. 2. Kommuner og amtskommuner kan kun udføre de i stk. 1 nævnte opgaver for andre offentlige myndigheder, hvis opgaverne forinden har været udbudt. En kommune eller en amtskommune kan endvidere kun få udført sådanne opgaver af andre kommuner og amtskommuner, hvis disse opgaver forinden har været udbudt.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 gælder dog ikke, hvis opgavens værdi ikke overstiger et af indenrigsministeren fastsat beløb.

Stk. 4. Kommunalbestyrelser og amtsråd skal, forinden de afgiver tilbud på og indgår aftale om

udførelse af en opgave for en anden offentlig myndighed, foretage en kalkulation af de samlede omkostninger, der vil være forbundet med kommunens eller amtskommunens varetagelse af opgaven. Kommunalbestyrelser og amtsråd må ikke afgive tilbud på eller indgå aftale om udførelse af opgaver, der indebærer en vederlæggelse, som er lavere end det kalkulerede beløb.

Stk. 5. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om kommuners og amtskommuners adgang til at udføre opgaver efter stk. 1 for andre offentlige myndigheder og om kommuners og amtskommuners adgang til at få udført sådanne opgaver af andre kommuner og amtskommuner, herunder om udbud, jf. stk. 2 og 3, og om omkostningskalkulation, jf. stk. 4.

§ 3. Loven træder i kraft den 1. juli 1995.

§ 4. Loven tages op til revision i folketingsåret 1997-98.

§ 5. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Givet på Christiansborg Slot, den 14. juni 1995

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R.

/ Birte Weiss

Skriftlig fremsættelse (22. april 1998)

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Hermed fremsætter jeg for Folketinget:

Forslag til lov om ændring af lov om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder. (Ophævelse af lovens revisionsbestemmelse).

(Lovforslag nr. 72).

Dette forslag til lov om ændring af lov om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder fremsættes i henhold til bestemmelsen i lovens § 4, hvorefter loven skal tages op til revision i folketingsåret 1997-98.

Loven om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder, der blev vedtaget af Folketinget den 31. maj 1995 (lov nr. 378 af 14. juni 1995), giver kommuner og amtskommuner udvidede muligheder for på visse betingelser at udføre kommunale opgaver for hinanden og for andre offentlige myndigheder. Lovens formål er på denne måde at give mulighed for en bedre udnyttelse af eksisterende ressourcer.

Forslaget til ændring af loven indebærer alene, at revisionsbestemmelsen i lovens § 4 ophæves.

Der er derimod ikke fundet grundlag for at foreslå andre ændringer af loven.

Erfaringerne med lovens anvendelse viser, at loven bidrager til at give kommunerne og amtskommunerne mulighed for en bedre udnyttelse af de kommunale ressourcer. Loven har hovedsageligt været anvendt ved varetagelse af mindre opgaver, og det synes særligt at være mere pragmatiske overvejelser om bedre udnyttelse af de kommunale ressourcer, der har begrundet lovens anvendelse. Kommunernes og amtskommunernes anvendelse af loven viser endvidere, at loven ikke har været anvendt til udførelse af kommunal erhvervsvirksomhed i større omfang, og for-

ventningerne om lovens anvendelse har således været korrekte. Kommuners og amtskommuners adgang til at udføre opgaver for andre offentlige myndigheder efter loven foreslås derfor videreført uændret.

Loven bidrager endvidere til en klarere retstilstand med hensyn til kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder.

Det kan endvidere konstateres, at omfanget af lovens hidtidige anvendelse har været helt ubetydelig i forhold til den samlede kommunale økonomi. Den foreløbige anvendelse af loven giver desuden ikke grundlag for at antage, at loven fremover vil blive anvendt i væsentligt større omfang.

Til grund for denne vurdering af behovet for revision af loven ligger for det første de redegørelser, som Indenrigsministeriet har udarbejdet til Europa-Kommissionen om lovens anvendelse siden lovens ikrafttræden i juli 1995, og som Folketingets Kommunaludvalg har modtaget til orientering.

Endvidere blev der – i overensstemmelse med forarbejderne til loven – i september 1997 nedsat et udvalg med henblik på at vurdere, hvilke erfaringer der er indvundet med loven. Udvalget har i februar 1998 afgivet en rapport om erfaringerne med lovens anvendelse.

Rapporten om erfaringerne med lovens anvendelse viser blandt andet, at lovens samlede anvendelse udgør i størrelsesordenen en promille af kommunernes og amtskommunernes samlede køb af fremmede tjenesteydelser og ca. 0,1 promille af kommunernes og amtskommunernes bruttodriftsudgifter, korrigeret for udgifter til overførsler og tilskud.

Udvalget har fundet, at en række af de kommuner og amtskommuner, som har gjort brug af lovens muligheder, har haft positive erfaringer. Det fremgår desuden af rapporten, at det særligt

synes at være mere konkrete ønsker om en optimering af den kommunale ressourceudnyttelse, der har begrundet lovens anvendelse.

Der har i udvalget været enighed om, at Fornyelsesudvalgets antagelse om, at der ikke ville blive tale om erhvervsdrift i større omfang, har været korrekt.

Udvalget har endvidere drøftet, om der på baggrund af erfaringerne med lovens anvendelse er behov for ændringer af loven. Det fremgår, at udvalget ikke anbefaler, at loven ændres eller ophæves.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.